

Brussel, 17 november 2020

Advies 2020/22

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Wijzigingen aan het klassieke overbruggingsrecht

Inhoud

Samengevat.....	2
1 Het overbruggingsrecht.....	2
2 Voorstellen tot tijdelijke wijziging.....	3
2.1.1 Uitbreiding van het toepassingsgebied tot de starters.....	3
2.1.2 Geplafondeerde cumulatie met een vervangingsinkomen.....	4
2.1.3 Toekenning van pensioenrechten.....	4
3 Verlenging van de aanvraagtermijn als flankerende maatregel.....	4
4 Het advies van het Comité.....	5

Samengevat

Het ABC brengt een positief advies uit over een wetsontwerp dat - in reactie op de huidige moeilijke economische tijden - drie tijdelijke wijzigingen aanbrengt aan het klassieke overbruggingsrecht. Deze wijzigingen hebben betrekking op zelfstandigen die tussen 1 april 2020 en 31 maart 2021 geconfronteerd worden met een faillissement, gedwongen onderbreking of beëindiging.

Het gaat om :

- een tijdelijke uitbreiding van het toepassingsgebied tot starters die gedurende ten minste twee kwartalen voorafgaand aan het kwartaal van onderbreking of stopzetting onderworpen zijn geweest aan een sociaal statuut en gedurende twee kwartalen effectief hun wettelijk verschuldigde bijdragen hebben betaald.
- de cumulatie van de overbruggingsuitkering met een ander vervangingsinkomen tot een maandelijks plafond dat overeenkomt met het bedrag van het minimumpensioen.
- voorziet om de periodes waarin de zelfstandige een behoud van rechten heeft in het kader van het overbruggingsrecht, gelijk te stellen met een periode van bezigheid voor de pensioenberekening, met een maximum van vier gelijkgestelde kwartalen. Deze gelijkstelling zou gelden voor (i) pensioenen die ten vroegste op 1 januari 2021 in werking treden en (ii) kwartalen vanaf het vierde kwartaal van 2020 die worden toegekend als gevolg van gebeurtenissen die plaatsvinden in de periode van 1 april 2020 tot en met 31 maart 2021.

Naast deze 3 tijdelijke versoepelingen voorziet het wetsvoorstel als begeleidende maatregel ook een verlenging van de aanvraagtermijn voor het klassieke overbruggingsrecht naar aanleiding van feiten die zich voordoen in de periode 1 april – 31 december 2020 en dit om rekening te houden met de terugwerkende kracht van de voorgestelde maatregelen.

Het Comité stelt overigens met grote tevredenheid vast dat het wetsontwerp rekening houdt met de opmerkingen die het ABC in zijn advies 2020/15 formuleerde bij een eerdere versie van deze voorstellen.

1 Het overbruggingsrecht

Het overbruggingsrecht biedt in een aantal zeer specifieke situaties sociale bescherming aan zelfstandigen die hun beroepsactiviteit (noodgedwongen) stopzetten of onderbreken :

- faillissement (eerste pijler);
- collectieve schuldenregeling (tweede pijler);
- gedwongen onderbreking (derde pijler);
- economische moeilijkheden (vierde pijler).

Om het overbruggingsrecht te kunnen genieten, moet de zelfstandige voldoen aan een reeks cumulatieve voorwaarden inzake verzekeringsplicht, betaling van bijdragen, stopzetting/onderbreking van activiteit en woonplaats.

Het overbruggingsrecht omvat i) een maandelijkse financiële uitkering die overeenkomt met het bedrag van het minimumpensioen¹ en ii) het behoud van de rechten in de ziekte- en invaliditeitsverzekering². De regeling heeft een residuair karakter. De belanghebbende mag geen enkel (potentieel) recht kunnen laten gelden op een ander vervangingsinkomen.

De duur van de dekking per gebeurtenis, d.w.z. per feit dat leidt tot de toekenning van het overbruggingsrecht, is beperkt tot 12 maanden voor de financiële uitkering en 4 kwartalen voor het behoud van rechten. Over zijn hele loopbaan kan de zelfstandige echter meerdere keren het overbruggingsrecht genieten, met inachtneming van een totale maximumduur van 12 maanden/4 kwartalen in geval van een loopbaan van minder dan 15 jaar en 24 maanden/8 kwartalen in geval van een langere loopbaan³.

2 Voorstellen tot tijdelijke wijziging

Het wetsontwerp voorziet - in reactie op de huidige moeilijke economische tijden - enkele tijdelijke wijzigingen aan het klassieke overbruggingsrecht.

De wijzigingen hebben betrekking op zelfstandigen die geconfronteerd worden met een faillissement, gedwongen onderbreking of stopzetting in de periode 1 april 2020 – 31 maart 2021. De wijzigingen moeten:

- zelfstandigen die omwille van de huidige crisismoments al dan niet tijdelijk moeten stopzetten, te ondersteunen bij hun heropstart;
- gezien worden als een aanvulling op de crisissteun die wordt geboden via de tijdelijke uitbreiding van het overbruggingsrecht⁴.

2.1.1 Uitbreiding van het toepassingsgebied tot de starters

Om ook de startende zelfstandigen in deze moeilijke periode toe te laten gebruik te maken van het klassieke overbruggingsrecht, wordt voorgesteld om de toegangsvoorwaarden voor deze groep tijdelijk te versoepelen.

Ten eerste wordt voor deze groep de periode die men voorafgaand aan het kwartaal van onderbreking of stopzetting moet onderworpen zijn geweest aan het sociaal statuut teruggebracht van vier naar twee kwartalen.

Ten tweede wordt voor de starters ook de verplichting inzake effectieve bijdragebetaling voorafgaand aan het kwartaal van onderbreking of stopzetting, teruggebracht van vier naar twee kwartalen.

---

¹ 1.291,69 EUR per maand voor een zelfstandige zonder gezinslast en 1.614,10 EUR per maand voor een zelfstandige met gezinslast, sinds 1 maart 2020.

² Met andere woorden de geneeskundige verzorging en de arbeidsongeschiktheids-, invaliditeits- en de moederschapsverzekering.

³ Voor het berekenen van die loopbaan komen de kwartalen in aanmerking die recht geven op pensioen.

⁴ De tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht en de tijdelijke maatregel overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart

De voorgestelde tijdelijke versoepelingen zouden gelden voor starters met een onderbreking of stopzetting in de periode 1 april 2020 – 31 maart 2021.

2.1.2 Geplafondeerde cumulatie met een vervangingsinkomen

Op dit ogenblik staat een potentieel recht op een vervangingsinkomen, de toekenning van het overbruggingsrecht in de weg. De daadwerkelijke toekenning van dit vervangingsinkomen en de hoogte ervan hebben geen belang. In sommige gevallen ontvangt de zelfstandige dus een ander vervangingsinkomen dat lager is dan het bedrag van de uitkering waarin het overbruggingsrecht voorziet, ook al voldoet hij aan alle andere toekenningsvoorwaarden.

Het wetsontwerp maakt het tijdelijk mogelijk om de uitkering van het overbruggingsrecht te cumuleren met een ander vervangingsinkomen, met inachtneming van een maandelijks cumulatieplafond dat overeenkomt met het bedrag van het minimumpensioen. Ingeval van overschrijding van dit plafond wordt het maandelijks bedrag van het overbruggingsrecht verminderd ten belope van deze overschrijding.

2.1.3 Toekenning van pensioenrechten

Momenteel komen de tijdvakken van overbruggingsrecht niet in aanmerking voor de pensioenberekening. Het wetsontwerp voorziet om de periodes waarin de zelfstandige een behoud van rechten heeft in het kader van het overbruggingsrecht, gelijk te stellen met een periode van bezigheid voor de pensioenberekening, met een maximum van vier gelijkgestelde kwartalen⁵. Deze gelijkstelling zou aanvagen op dezelfde datum als het kwartaal waarvoor de zelfstandige het behoud van sociale rechten geniet⁶.

De maatregel geldt voor :

- pensioenen die ten vroegste voor de eerste keer ingaan op 1 januari 2021
- kwartalen vanaf het vierde kwartaal 2020
- kwartalen die worden toegekend naar aanleiding van feiten die zich voordoen tussen 1 april 2020 en 31 maart 2021 (cf. supra)

3 Verlenging van de aanvraagtermijn als flankerende maatregel

Omwille van de retroactieve kracht van de hoger beschreven maatregelen wordt de aanvraagtermijn voor het klassieke overbruggingsrecht naar aanleiding van feiten die zich voordoen in de periode 1 april – 31 december 2020, verlengd met twee kwartalen.

---

⁵ Het ontwerp voorziet hiervoor een gelijkstelling voor de vier kwartalen waarvoor de zelfstandigen het behoud van rechten inzake verplichte ziekteverzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen geniet in het kader van het klassieke overbruggingsrecht.

⁶ En niet op de eerste dag van het kwartaal erna.

Dit moet vermijden dat bepaalde zelfstandigen niet zouden kunnen gebruik maken van de voorgestelde wijzigingen⁷.

4 Het advies van het Comité

Het ABC brengt een positief advies uit over het voorgelegde wetsontwerp dat enkele tijdelijke versoepelingen aanbrengt aan het klassieke overbruggingsrecht. De voorgestelde wijzigingen bieden een extra ondersteuning aan zelfstandigen die in deze periode van crisis hun activiteit moeten onderbreken en een beroep moeten doen op het klassieke overbruggingsrecht.

Het Comité stelt overigens met grote tevredenheid vast dat het wetsontwerp rekening houdt met de opmerkingen die het ABC in zijn advies 2020/15⁸ formuleerde bij een eerdere versie van deze voorstellen.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 17 november 2020:

Veerle DE MAESSCHALCK,

Secretaris

Jan STEVERLYNCK,

Voorzitter

---

⁷ Bv. een starter die op 2 april 2020 failliet ging, maar geen aanvraag heeft ingediend omdat hij dacht dat hij toch niet in aanmerking zou komen (op basis van de terugwerkende kracht van de versoepelingen zou hij echter wel in aanmerking komen). Aangezien de wettelijke aanvraagtermijn afloopt op 31 december 2020, stelt er zich dus mogelijks een probleem voor de betrokkene. De voorgestelde verlenging van de aanvraagtermijn met dit voorkomen.

⁸ ABC-advies 2020/15 van 24 september 'Wijzigingen aan het klassieke overbruggingsrecht'